

THANH TRA KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ GÓP PHẦN NÂNG CAO HIỆU LỰC QUẢN LÝ

Trần Văn Thành

Chánh Thanh tra Sở KH&CN Vĩnh Long

Thực hiện chương trình, kế hoạch công tác thanh tra khoa học và công nghệ, trong năm 2016, Thanh tra sở Khoa học và Công nghệ đã triển khai thực hiện 06 cuộc thanh tra và 05 cuộc kiểm tra. So với năm 2015, công tác thanh tra đã triển khai vượt 01 cuộc do yêu cầu triển khai thanh tra giải quyết kiến nghị của nhân dân.

1. Về công tác thanh tra:

- Tổng số cơ sở được thanh tra: 153 cơ sở thuộc địa bàn tất cả các huyện, thị xã, thành phố trong toàn tỉnh, tăng 08 cơ sở so với năm 2015. Chủ yếu tập trung vào các lĩnh vực: xăng dầu; mũ bảo hiểm; gas; phân bón; vàng; cơ sở y tế có sử dụng thiết bị X-quang. Các đoàn đã tiến hành lấy 11 mẫu xăng (02 mẫu xăng Ron 92, 09 mẫu xăng Ron 95), 06 mẫu mũ bảo hiểm và 32 mẫu vàng để kiểm tra chất lượng.

- Tổng số cơ sở vi phạm phát hiện: 28 cơ sở, giảm 12 cơ sở so với năm 2015, chiếm khoảng 18% tổng số cơ sở được thanh tra (giảm 9% so với năm 2015). Trong đó:

+ *Về an toàn bức xạ*: 04 cơ sở, chiếm 36% số cơ sở thuộc lĩnh vực được thanh tra với các hành vi: chưa lập hồ sơ xin cấp phép thiết bị bức xạ; thiết bị X-quang chưa được kiểm định định kỳ; chưa bổ nhiệm người phụ trách an toàn bức xạ; chưa lập kế hoạch ứng phó sự cố bức xạ; chưa thực hiện báo cáo thực trạng an toàn bức xạ; không có nhân viên bức xạ; không lưu giữ hồ sơ cấp phép tại cơ sở; nhân viên bức xạ chưa được đào tạo về an toàn bức xạ;

không trang bị liều kế cá nhân cho nhân viên bức xạ; nhân viên bức xạ không được khám sức khỏe định kỳ theo quy định; không có quy trình vận hành thiết bị X-quang, nội quy an toàn bức xạ, nhật ký vận hành thiết bị.

+ *Vi phạm về đo lường*: 11 cơ sở (02 cơ sở kinh doanh xăng dầu, 02 cơ sở kinh doanh gas, 04 cơ sở kinh doanh vật tư nông nghiệp và 03 cơ sở kinh doanh vàng), hơn 8% số cơ sở thuộc lĩnh vực được thanh tra với các hành vi: sử dụng phương tiện đo bị sai, bị hỏng hoặc không đạt yêu cầu về đo lường hoặc sai số của phương tiện đo vượt quá giới hạn sai số cho phép; sử dụng chứng chỉ kiểm định phương tiện đo xăng dầu đã hết hiệu lực; bán LPG chai không đủ định lượng; buôn bán hàng đóng gói sẵn mà lượng của hàng đóng gói sẵn đó có giá trị trung bình nhỏ hơn giá trị trung bình cho phép theo yêu cầu kỹ thuật đo lường do tổ chức, cá nhân công bố hoặc do cơ quan có thẩm quyền quy định để thu lợi bất hợp pháp; buôn bán hàng đóng gói sẵn có lượng không phù hợp với thông tin ghi trên nhãn hàng hóa, tài liệu đi kèm, hoặc không phù hợp với yêu cầu kỹ thuật đo lường do tổ chức, cá nhân sản xuất, nhập khẩu công bố; sử dụng chứng chỉ kiểm định đã hết hiệu lực.

+ *Vi phạm về chất lượng*: 12 cơ sở chiếm hơn 24% số cơ sở được lấy mẫu thử nghiệm chất lượng, bao gồm 02 cơ sở kinh doanh xăng dầu, 05 cơ sở kinh doanh mũ bảo hiểm và 05 cơ sở kinh doanh vàng tương ứng với 18%, 83% và 15% số cơ sở

thuộc lĩnh vực được thanh tra về chất lượng các hành vi: mua bán xăng dầu có chất lượng không phù hợp với Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia; bán sản phẩm hàng hóa có chất lượng không phù hợp với Quy chuẩn kỹ thuật tương ứng; bán sản phẩm hàng hóa có chất lượng không phù hợp với tiêu chuẩn công bố áp dụng.

+ *Về ghi nhãn*: 03 cơ sở, chiếm khoảng 2% số cơ sở thuộc lĩnh vực được thanh tra với hành vi bán hàng hóa theo quy định phải có nhãn nhưng không ghi nhãn hàng hóa.

+ *Về tiêu chuẩn*: 01 cơ sở, chiếm khoảng 1% số cơ sở thuộc lĩnh vực được thanh tra (*đã đồng thời vi phạm về đo lường*) với hành vi bán hàng hóa nhưng không công bố tiêu chuẩn áp dụng.

- Kết quả xử phạt:

+ *Nhắc nhở và buộc cam kết khắc phục* vi phạm đối với vi phạm về an toàn bức xạ tại Bệnh viện Quân dân y kết hợp huyện Bình Tân.

+ *Phạt tiền*: 27 cơ sở với tổng số tiền 271.789.991đ (giảm 44.550.009đ so với năm 2015), trong đó: an toàn bức xạ: 37.000.000đ; đo lường: 85.000.000 đ; chất lượng: 135.589.99đ; ghi nhãn: 13.500.000đ; công bố tiêu chuẩn: 700.000đ.

+ *Xử phạt bổ sung*: tước quyền sử dụng giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh xăng dầu 01 tháng đối với các cơ sở kinh doanh xăng dầu vi phạm; đình chỉ sử dụng phương tiện đo vi phạm và buộc kiểm định lại trước khi đưa vào sử dụng đối với 02 cơ sở vi phạm về đo lường xăng dầu; đình chỉ sử dụng thiết bị bức xạ thời hạn 1 tháng đối với các cơ sở vi phạm về an toàn bức xạ.

+ *Biện pháp khắc phục hậu quả*: buộc đình chỉ lưu thông, buộc thu hồi toàn bộ lượng xăng dầu và buộc chuyển đổi mục đích sử dụng đối với lô hàng xăng Ron 95 (1.000 lít) có chất lượng không phù hợp với Quy chuẩn kỹ thuật; buộc chuyển đổi mục

đích sử dụng hoặc tái chế 05 lô hàng mũ bảo hiểm vi phạm về chất lượng; buộc thu hồi nộp ngân sách số thu lợi bất hợp pháp số tiền 184.770 đ; buộc đình chỉ sử dụng 04 phương tiện đo xăng dầu vi phạm về đo lường, buộc kiểm định, hiệu chuẩn lại đạt yêu cầu quy định trước khi đưa vào sử dụng; buộc các cơ sở vi phạm về ghi nhãn thực hiện ghi nhãn hàng hóa theo đúng quy định; buộc chuyển đổi mục đích sử dụng hoặc tái chế các sản phẩm vi phạm về chất lượng.

2. Về công tác kiểm tra:

- Tổng số đối tượng được kiểm tra: 225 cơ sở kinh doanh thuộc địa bàn tất cả các huyện, thị xã, thành phố trong toàn tỉnh (giảm 44 cơ sở so với năm 2015). Các lĩnh vực kiểm tra bao gồm: xăng dầu; gas; vật liệu xây dựng; thực phẩm; vật tư nông nghiệp; vàng; thức ăn chăn nuôi; điện gia dụng; mũ bảo hiểm; đồ chơi trẻ em. Đã tiến hành lấy 17 mẫu xăng, 11 mẫu điện, điện tử, 12 mẫu vàng nữ trang, 08 mẫu mũ bảo hiểm và 07 mẫu đồ chơi trẻ em để thử nghiệm chất lượng.

- Tổng số đối tượng vi phạm phát hiện: 22 cơ sở, giảm 12 cơ sở vi phạm so với năm 2015, chiếm gần 10% tổng số cơ sở được kiểm tra (giảm khoảng 2% so với năm 2015).

+ *Về đo lường*: 09 cơ sở vi phạm về đo lường, chiếm khoảng 5% tổng số cơ sở được kiểm tra. Trong đó, 03 cơ sở kinh doanh thực phẩm, 04 cơ sở kinh doanh vật liệu xây dựng, 01 cơ sở kinh doanh thức ăn chăn nuôi, 01 cơ sở kinh doanh vàng (tương ứng chiếm 37,5%, 15%, 12,5% và 2% số cơ sở thuộc lĩnh vực được kiểm tra) với các hành vi: buôn bán hàng đóng gói sẵn mà lượng của hàng đóng gói sẵn đó có giá trị trung bình nhỏ hơn giá trị trung bình cho phép theo yêu cầu kỹ thuật đo lường do tổ chức, cá nhân công bố hoặc do cơ quan có thẩm quyền quy định để thu lợi bất hợp pháp; buôn bán hàng đóng gói sẵn

▶ không ghi lượng trên nhãn hàng hóa hoặc ghi không đúng quy định; ghi, khắc đơn vị đo không đúng đơn vị đo lường pháp định; buôn bán hàng đóng gói sẵn có lượng không phù hợp với thông tin ghi trên nhãn hàng hóa, tài liệu đi kèm, hoặc không phù hợp với yêu cầu kỹ thuật đo lường do tổ chức, cá nhân sản xuất, nhập khẩu công bố; sử dụng chứng chỉ kiểm định phương tiện đo nhóm 2 đã hết hiệu lực.

+ *Về chất lượng*: 11 cơ sở, trong đó 07 cơ sở kinh doanh điện, điện tử và 04 cơ sở kinh doanh mũ bảo hiểm vi phạm về chất lượng, tương ứng chiếm gần 64% và 50% số cơ sở thuộc lĩnh vực được kiểm tra với hành vi bán sản phẩm hàng hóa có chất lượng không phù hợp với Quy chuẩn kỹ thuật tương ứng.

+ *Về ghi nhãn*: 04 cơ sở, chiếm khoảng 11% số cơ sở thuộc lĩnh vực được kiểm tra với các hành vi kinh doanh sản phẩm hàng hóa nhập khẩu có nhãn gốc bằng tiếng nước ngoài nhưng không có nhãn phụ bằng tiếng Việt Nam, kinh doanh hàng hóa có nhãn (kể cả tem hoặc nhãn phụ) hoặc tài liệu kèm theo không ghi đủ hoặc ghi không đúng các nội dung bắt buộc trên nhãn hàng hóa hoặc nội dung bắt buộc phải thể hiện trên nhãn theo tính chất hàng hóa theo quy định của pháp luật về nhãn.

+ *Về Tiêu chuẩn kỹ thuật*: 03 cơ sở, chiếm khoảng 8% số cơ sở thuộc lĩnh vực được kiểm tra với hành vi vi phạm quy định về công bố hợp quy, dấu hợp quy trong buôn bán sản phẩm, hàng hóa phải thực hiện công bố hợp quy

- Xử lý vi phạm:

+ *Nhắc nhở và buộc cam kết khắc phục hậu quả*: 01 cơ sở kinh doanh thức ăn chăn nuôi do vi phạm lần đầu với mức độ thấp; 01 cơ sở sản xuất khiếu nại về khối lượng bao bì lô hàng xi măng vi phạm, qua xác minh (Thanh tra Sở phối hợp với Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng) xác định lô hàng không vi phạm.

+ *Phạt tiền*: 20 cơ sở với tổng số tiền 108.642.300đ, giảm 118.404.700đ so với năm 2015 (chưa bao gồm 02 cơ sở đang trong quá trình xử lý),

+ *Biện pháp khắc phục hậu quả*: buộc 04 cơ sở kinh doanh vi phạm về đo lường nộp lại số thu lợi bất hợp pháp với số tiền 4.954.965đ; buộc 11 cơ sở vi phạm về chất lượng chuyển đổi mục đích sử dụng hoặc tái chế các lô hàng vi phạm.

3. Đánh giá, nhận xét:

Kết quả hoạt động thanh tra, kiểm tra năm 2016 cho thấy tổng số cơ sở vi phạm phát hiện qua công tác thanh tra vẫn còn khá cao 18% (so với 10% đối với kiểm tra). So với tỷ lệ vi phạm năm 2015, tỷ lệ vi phạm phát hiện qua thanh tra năm 2016 đã giảm 09%, vi phạm phát hiện qua kiểm tra cũng giảm khoảng 02%. Thanh tra sở đã tiến hành xử lý các hành vi vi phạm, thu nộp ngân sách với tổng số tiền hơn 380 triệu đồng, giảm khoảng 150 triệu đồng so với năm 2015 (bao gồm cả thanh tra và kiểm tra). Tuy nhiên, một số lĩnh vực có tỷ lệ vi phạm còn rất cao như đối với chất lượng mũ bảo hiểm và đồ điện gia dụng (chất lượng mũ bảo hiểm vi phạm hơn 64% tổng số cơ sở được thanh tra và kiểm tra về chất lượng; tỷ lệ vi phạm chất lượng đồ điện gia dụng cũng ở mức 64%). Do thị trường mũ bảo hiểm và đồ điện gia dụng rất đa dạng, chủ yếu được cung cấp bởi các cơ sở sản xuất ngoài tỉnh, trong khi người kinh doanh lại thiếu quan tâm về chất lượng của các sản phẩm này đã dẫn tới tỷ lệ vi phạm tăng cao.

Với kết quả đạt được trong các đợt thanh tra, kiểm tra đã phần nào nâng cao ý thức chấp hành pháp luật về đối với người sản xuất, kinh doanh, tạo công bằng xã hội, đảm bảo quyền lợi cho người tiêu dùng. Nâng cao được hiệu lực thanh kiểm tra, cũng như sự phối hợp giữa các cơ quan trong công tác thực thi pháp luật chuyên ngành./.